

Հուլիսի 1-ին Սամել Հովհան Բաբր Բաբր-
տունքը առաւ էլաւ:

Բինկեօլայ 1 զեղին մէջ կարգեց,
Կանէնց Արախայ Գրիգոր Կարեկացին,
Եկան Հուլիսի 1-ին ու Սամել Հովհան Բաբր
փառօք պահեցին:

Սամել Հովհան մի թոփալ օխշարով Բինկեօլ
էլաւ:

Եօթ տարուն Եօթ Հաղար մագու տէր էլաւ:

Ս. Հայկունի.

ՄԱՆՐԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ.

ՀԱՄԱՐԱԿԱՆ ԴՈՒՐԵՐ.

Աւագակներն իտալիայում. — իտալացի
նշանաւոր ընկերաբան (Sociologue) եւ ոճբագետ (Crimi-
naliste) Սթեֆան Սթեֆան մի հետաքրքրական հետազո-
տութիւն է նուիրել իւր հայրենի երկրում գոյութիւն ունե-
ցող ներկայ աւագակային խնդրին: Իտալիան միշտ դարե-
րից սկսած յայտնի է իբրեւ «քանդակների» (աւագակնե-
րի) երկիր, ուր նրանց մի որոշեալ աստիճան յարգանք
անգամ վայելել են զանազան ժամանակներում:

Աւագակային դրութեան ծաղկման միջոց նպաստաւոր
է երկրի քաղաքային վիճակը, իսկ իտալիան այդ թըշ-
ուառութիւնը երկար ժամանակ է ունեցել: Մանր երկրների
տէրերը, որոնք անսահման պէտքեր ունէին իրենց իշխա-
նական փայլը պահպանելու համար, կեղծեցին միշտ ի-
րենց հպատակներին, որոնցից արիասիրտները խոյս են
տուել լեռներն ու անտառները եւ անձնական քաջութեամբ
ազատուել իրենց հետամուտ իշխանութիւններից, որի ձեռ-
քից ազատուելու համար մօտաւոր օտար սահմաններն միշտ
ապահով ապաստանարաններ են եղել: Այս վիճակը վերա-
ցաւ իտալիայի միութեամբ, սակայն աւագակութիւնը դեռ
եւս ծաղկում է պնտեղ: Լրագիրների մանրաւորներին հե-
տեւողները տարին մի քանի անգամ կը հանդիպեն իտա-
լիացի յանդուգն քաղաքացիներին, որոնք իրենց իշխանա-
րութեան: Քննելով սրա պատճառները իտալացի գիտնականը
երկու գլխաւոր արգելքներ է գտնում աւագակութեան
ոշնջացման խանգարող, մէկը հասարակութեան ձեռնտու-
թիւնն է, իսկ միւսը մահուան պատժի վերացումը: Բնորոշ
օրինակներից երեւում է, որ աւագակութիւնն եւս յառա-
ջագիծն է իտալիայում, այսպէս աւագակներից մէկը Տի-
բուլիցի անունով օրինաւոր տէր է երկրի, նա իւր գա-
ւառում հարկ է դրել հարուստների վերայ եւ տարեկան մի
քանի հազար ֆրանկ ստանալով հողում է իւր պաշտպան-
եալների ապահովութեան մասին: Վիճակագրութիւնը ցոյց
է տուել, որ այդ աւագակի գաւառում ոճբագործութիւնը
պակսել է Տիբուլիցի այդ սիւսէմի շնորհիւ: Գովապի աւա-
գակները դեռ ընն հասել այս կէտին, ապա թէ ոչ. նաքի-
ների, զոհների թիւը կը պակսէ:

ԳՈՒՆՏԵՄԲԵՐԻ ԵՐԵՎԱՆԸ.

Մօտերումս ցանկութիւն յայտնուեցաւ հանդիսաւոր
կերպով տօնելու Յով. Գուտմանցի ծննդեան 5-հարիւր-
ամեակը եւ առաջարկուեցաւ տօնախմբութեան օրը համարել
1897 թիւը, սակայն տպագրութիւն մեծ հարողի ծննդեան
տարուայ մասին ճշգրիտ տեղեկութիւններ պակաս սով են
ունենալ 1597-ն են համարում ուրիշները 1598-ը: Այդ հանգ-
ամանն ի նկատի ունենալով Լօնդոնի Աթէնէոս հանդէսը
լաւագոյն է համարում վերոյիշեալ տօնախմբութիւնը կատա-

րել 1900-ին, ենթադրելով որ քաններորդ դարու ա. տարին,
կարող է մեծապէս նպաստել հանդէսի միջազգային քննա-
րութիւն ստանալուն:

Գ. ԲԱԿԱՆԱԿԱՆ.

Պետաւորացիի գրուածքների հրատարակել Ձէյֆեր-
տը մօտերումս ուղեւորուել է Չուիցերիա այն դիտաւորու-
թեամբ որ աշտ անցկացնէ հռչակաւոր մանկավարժի դեռ
եւս չը հրատարակուած նորագիտ թղթերն ու նամակները:
Ձէյֆերտի կարծիքով Պետաւորացու նամակներից երկուսը
առանձնապէս հետաքրքրութեան արժանի են: Դրանից մե-
կում Պետաւորացին խօսում է իւր աղքատների համար
բաց արած ուսումնարանի մասին՝ միւսի մէջ, որ ուղղուած
է վատքի կանտոնի կառավարչին, նա մանրամասնօրէն
պարզում է իւր մանկավարժական սիստեմի հիմնական
սկզբունքները: Եռտուվ այդ վաւերացութիւնը ի լոյս կնծայ-
ուին: Վերոյիշեալ կանտոնի դիւանում նորերս գտնուել է
Պետաւորացու կտակը:

Նոյեմբեր 22-ին անգլիական գրագետների շքանշե-
րում մտադիր են տօնելու Թօմաս Կարէյլի ծննդեան
100-ամեակը: Այդ օրուան համար կը տպագրուէ Կարէյլի
պատկերազարդ կենսագրութիւնը:

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԲԱՐԵԿԱՐԳՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԲԱՐԵԶԱՐԴՈՒ-
ԹԻՒՆ.

Քաղաքակրթութեան առաջին նշանն է
բարեկարգութիւնը, որին իբրեւ պսակ պիտի
հետեւի բարեգարգութիւնը: Աթէ որեւէ ազ-
գի կամ որեւէ ժողովրդի հասարակութեան
արտաքին կեանքի համար անհրաժեշտ է բա-
րեկարգութիւնը, որչափ ևս առաւել անհրա-
ժեշտ է այդ նրա կրօնական կեանքի համար:
Սրբութեան տաճարի մէջ եթէ պակասի բարե-
կարգութիւնն և բարեգարգութիւնը, նա կը
կորցնէ իւր վեհութեան մի մասը, ուստի և
իւր ազդեցութիւնը կը նուազի: Հայերս միշտ
նախանձախնդիր ենք եղել մեր հայրենաւանդ
ս. եկեղեցու բարեկարգութեան և բարեգար-
գութեան: Աթէ թշուառութիւնը խլել է մեզ-
նից բարեգարգութիւնը, մենք աշխատել ենք
զոհէ բարեկարգութեամբ փայլեցնել մեր ս.
տաճարները: Այդ բարեկարգութեան վերա-
հասկնալ եղել է միշտ թէ մեր եկեղեցականու-
թիւնը և թէ ժողովուրդը:

Ա երջին ժամանակներս մեր ս. եկեղե-
ցին խրթնացել է իւր բարեկարգութիւնից
մեր ս. տաճարները զրկուել են իրենց բարե-
գարգութիւնից և այդ երկկողմի զանցառու-
թեամբ:

Ակեղեցականների մի մասի տգիտութիւնն
և ժողովրդի ընդհանուր անտարբերութիւնը